

Nro. 52.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből, Kedden December 27-ik napján

1863-ik évfolyamában. Cluj

B é t s.

A' tegnap esett ditső innepet u. n.: Sz. István a k emlékezetére szenteltetett nagy napot, az olvadó lotsos idő mellett is, a' szokásban lévő minden idvességés ceremoniáknak kegyes megtevésével innepelte a' Felső Cs. K. Udvar. Több gálaszekerekben, 's a' Német és Magyar testüregző Seregektől, és számos fő udvariaktól kísértetve, jelentek meg Felső. Urunk és Afzfzonyok 's a' Fő Hertzegek, a' Sz. István' templomában.

Azön gyilkosnak tselekedetét, a' ki itten nem rég a' Szeretőjének szobájába egy pár töltött' pистollyal bémenvén, 's az ajtót maga után bezárván, az egygyikkel előbb az ágyban fekvő afz-

F f f

szonyt, a' másikkal azután önnön magát agyon lötte, az Itelőszék megvizsgálta, arra ítélte a' kettős gyilkosságért a' nevezett bűnöst, hogy a' neve az akasztófára függesztésen, a' mely is a' múlt pénteken töltetett bé a' var mellett az úgy nevezett Stubbenthor előtt lévő glafzin, a' hol egy ezen alkalmatosságra felásatott akasztófán függő fekete táblán, ezek a' szavak olvastattak: *Selbstmörder Jakob Kirstein, wegen Meuchelmord.*

Ezen szerentsétlen ember'történetének környüállásai közzül, azért is méltó nevezetesen némelyeket megjegyezni, hogy ő is egy új és igen tanító példáját adta, a' sokak között, annak, hogy a' házasságban élő embereknek másokkal való szerelmeskedések, melly kedvetlen következeseket szokott gyakran maga után vonni. Ez, egy feleséges és néhány gyermekű ember lévén, több elzindóktól jó fizetésért szolgált mint komornyik egy fő udvarban, a' hol, ha magát jól viselendi, néhány ezer forintok voltak néki jutalomúl ígértetve, hogy annak idejében adódni fognak; de ő ezt meg nem gondolván, a' kitsapongás és szerentsétlen szerelmeskedés miatt, a' szolgálatot és ura kegyelmét elvesztette. Melfianában, mint utazó, úgy lakott egy vendégfogadóban. Néhány elzindóktól fogva társalkodott egy szép és pallérozott, 's a' Cs. K. nemzeti theatromon is több elzindóktól dicsérettel szolgált, özvegy asszennnyal, a' kit moltan zabolátlan indulatjának fel áldozott. Az utolsó kedout előtt hívja az asszont, hogy menyeknek egygyütt kedoutba — e' nem ajánlja magát — azonban külön külön mind ketten elmenek — az asszont a' babban mással látja a' férjfi — nem szoll néki semmit — más nap dél felé

hozzá megyen, 's tsendesen aluva találván, úgy agyon lövi, hogy a' golyobis a' fején keresztül menvén, egy fürthaját a' falhoz szegezte. — A' gyilkos' elmaradott özvegyének és árváinak, tsakugyan kirendelte hajdani jó Grófja a' néki ígért penziót.

Spanyol Ország.

Madrid, Nov. 15-dikén. A' Malagai, Nov. 12-dikén indult levelek, az ott naponként meghaló emberek' számát ezen hónap' 8 dika előtt, általában 70 re tették. Vannak olyan napok, hogy 90 re is rá megy: holott a' lakosoknak valami fele részek még eleinten elszaladott. Most már senki el nem távozhat többé, mint hogy a' kordont formáló katonáság minnyájokat vizsgálja. Rettenetes a' bészáródottak' állapotja. Egy-máshoz közelíteni sem mervén, minden társasági élet' neme megszűnt köztök. Már egész házak és famuliák kihaltak. Tíz beteg közzül, alig marad meg egy. Az első 24 órák alatt úgy öfzfe fonnyadnak, mint a' sárga falevél. Azért is neveztetik ezen nyavalya sárga hidegnek, mivelhogy azok, a' kiket ez elnyom, kevés órák alatt úgy elsárgúlnak, mintha valóságos sárgahidegben vólnának. Ha a' lárgaságot feketehányás követi, már akkor olyan, mintha megtarthatatlanúl a' halál' markában vólna az beteg' élete.

Igen ditseretesen irnak ezen szomorú környülállások között a' Malagai Dominikánus Klastrom' Muguoz nevű Priorjáról. Az alatta lévő atyák, a' betegeknek látogatása közben ezen nyavalyát magok is elkapván, 's nagy részint elhalván, a' tisztelt Prior némtsak hogy a' beteget maga szargalmatosan látogatja, hanem ennekfelette a' templomnak minden ezüfjét 's a' Klas-

tromnak felejtövedelmét is, a' Malagai Magistratusnak ajánlotta a' közöséges fejedelemre.

Frantzia Respublika.

Köln, Dec. 7 dikén. Bonaparte Lucian ezen napokban váratik ide a' néki adatott Szenátori jofzágba. Szenátori residentziájalefzen a' Pappelsdorfi Kastély, a' Valasztó Fejedelmi vólt múltóhely. Tselédjei közzül már többek megérkeztek, p. o. szakácsok, 's egyebek. Nagy készülettal jön. Paripákat és hámos lovakat nagy számmal hoz magával. Most előre Bonn városfában száll-meg a' Kaiserhof nevü fogadóban, a' hol 23 szobát és 36 ágyat béreltek ki számára. A' telet ezenjofzágban fogja tölteni.

A' Hollandus és Flandrus tengerpartok mellett, rettenetes rontást tettek a' közelébről valami 14 napokig kegyetlenkedett szélvezek az olálkodó Anglus hajók között. A' partok körül minden felé izemlélni lehet a' hajódarabokat. — Éppen most érkezett a' hír, hogy egy 64 ágyus Anglus hajó, a' mely partjaink mellett evezett, a' nagy szélvezek miatt elfüllyedett légyen, még pedig oly veszedelmesen, hogy tsak egy ember is ki nem menekedhetett rolla.

Schæffer nevü papi személynek nevezetes processussa folyt-le mostanság, Aachen városfában, a' mely minden gyenge gondolkodású, a' kitsapongó képzelődéseket a' vallás béli és erköltsi tudomány' útmutatásai fzerént kormányozni nem tudó embereknek, intő példáúll szolgálhat. A' fzerentsétlen, a' kirül szó van, a' Koloniai egygyik Filiale templomban szolgált, mint Káplán. Nov. 20 dikán mondatott ki bünös fejére a' halálos ítélet, minekutánna rá bizonyosodott volna, hogy

Ritter Barbara és Katalin testvéreket, gyilkos kézzel megölte legyen. Mind végig hideg vérrel tagadta tfelekedetét: a' halálos ítéletnek halására sem rettent meg telyefféggel. Még mingyár a' procefsus' kezdetén eleibe tették a' tölle megölettetett személyek' ruháiknak véres darabjait, a' mellyek az ő és a' számos halgatók' szemek elöl sokáig el nem vitetvén, mindeneket ifzonyodásra gerjesztettek, tsak Schaeffer nem indúlt fel mostan ezeknek szemlélésére is, holott annak elötte, hogy a' Bírák elött megjelent volna, sok versben olyan bánkódó szívet mutatott, hogy a' mardosó lelkieméret miatt tsaknem kétséggbe esni látszott. A' procefsussának semmi környülállásaiból ki nem jött, hogy ezen kívül valaha valami bünt tett volna. / Csöt néhány Felső Rénusi Departamentom béli elöljáróktól ditseretes bizonyágleveleket mutatott elő jó maga viselete felöl. Minden jelek szerént úgy látszik, hogy Schæffer, a' revolútzio's idöknek elkövetkezésekkel, magát, szegény de fiatal és jó erőben lévő embernek lenni érezvén, 's eleinten ezen zabolátlan idő béli életnek gondolatlan kedvellője lévén, a' newezett afzfzonyfzemélyeknél, a' kik szolgálatjuk után már egy kevés vagyonra szert tettek volt, némünémű fegedelmet tarált: söt hogy az egygyiknek azt is megígérte volna, még pedig írásban, hogy házafsági életre fog velle lépni. Változván azonközben időmúltával a' környülállások, midön Schaeffer ezen megyének Püspökjével Aachenbe általment volna, az afzfzonyok is oda mentek utánna. A' Püspök mindenektöl jó hírét hallván Schaeffernek, azért vitte volt el ötet Aachenbe magával: kinek is 'hát az afzfzonyok' jelenléte igen nagy alkál-

matlanságára szolgált, attól tartván, ne talám, ha az ő ezekkel való előbbeni élete ki találna tudódní, a' közönség és előjárói előtt való betsületét elveszesse ; azt tselekedte tehát, hogy őket egy Aacheni fogadóban titkon tartotta. Egy idő múlva, mint Kaplán Köln városába hivattatván Schæffer által, a' két afzszonyosságokat is által hívta oda, a' hol ezek naponként terhesítették az ő környülállásait. A' pénze fogyni kezdett, az afzszonyoknak minden nap' enniek kellett adni, 's töllök minden nap' hallani, hogy az ő jövődő bizonyos élelmekről gondólkodjék, szállást fogadjon, &c. Nem tsak a' pedig, hogy naponként alkalmatlanabbak kezdettek lenni a' nyakán, hanem azzal is fenyegették, hogy előjárói előtt az ő véllek való minden ügyesbajos dolgait selfedezik. Ilyen környülállásai voltak a' Szhæffer nyomorúlt életének, akkór, midőn magát a' rettenetes gyilkosságra határozta. A' dolgot meghányaveti — plánumot tsinál — hogy tzéljat el ne hibázza, minden lehető előrevaló vigyázásnak eszközeit elintézi — 's azt, a' múlt Sept. 6 dikán este a' Deutzi erdőben a' Nassau Usingeni Hertzeg' birtokában, valami bokrok között, minekutánna az afzszonyokat holmi gondólt fogások által oda kitsalta vólna, véghez is vitte. A' Gondviselés akarta tsakugyan, hogy ezen nagy bűn titokban és büntetetlen ne maradjon: sem tiztes hivatala, mellyet Schæffer folytatott, sem a' titkos útmód, mellyel a' büntette, ellent nem állhattak. A' gyilkosságnak helye felé való mentiben, majd minden szempillantaton eltévesztette az útat, ábrázátjában elváltozott, szór alig tehetett, a' fogadósnaknál a' kikhez útjában bérért, 's a' révélzgazdánál a' ki a' Ré-

nusun által vitte, és mind azoknál a' kikkel szem-
betalálkozott, zavarodott elmét jelentő kérdései ál-
tal esmértette meg magát. Azonközben a' gyilkosság' híre is elterjedett; a' Politziai Biztosok vizsgálódni kezdettek; minden jelek Schæfferre mutat-
tattak; őtet tehát a' Politziai előljárók elfogatták,
's az Itélőszéknek általadták. Az ólta, hogy a'
gyilkosság történt, Schæffer nem aludt, az ételt
utálja, a' lábai nem bírják, a' személyek, kiket
megölt szünetlen szemei előtt láttatnak lenni, és
őtet rettenetes tekintetekkel kinozzák. — A' töm-
letzben leírta Schæffer a' maga élete béli történe-
teit, és azt kinyomtatás végett egy könyvnyomta-
tó barátjának ajánlotta. — Most már az megvis-
gáló Itélőszéknél van az ügye, és csak a' megke-
gyelmezés' útján várja életben való maradha-
tasát.

B r ü s s z e l, Dec. 9 dikén. Egy 15-tödfél
efztendős leánka itten, a' nélkül, hogy férjhez ment
vólna, három egészséges fiú magzatokat szült a' vi-
lágra, kiknek ketteje szép feje, a' harmadik pe-
dig oly fekete, mint akár melly szép Szeretsen.
A' történet híre szélyel futván, sok fő familiák
mennek a' betegágyas aszszony' látogatására, és
minnyájak, töllök kitelhető módon bátoritják és
vigasztalják. Az Országglószéknél is esedezni akar-
nak érette, hogy engedelmet és segedelmet nyer-
hessenek szegénynek.

Azon helyen Párisban, a' mellyen ennekelőt-
te a' Bastilla épülete állott, és a' mely eránt
1792 ben Jun. 27-dikén a' határozottatott, hogy ott
egy akkora kiterjedésű kerek piatz készittődjön,
a' mekkorát a' Bastilla fundamentoma befogott,
mostanában még egy más emlékeztető jegy is fog

felállíttatni. Meghatározottatott vala t. i. a' Respublika' 10 dik elztendejében, hogy a' Sequana és Oise vizeik egy oly kanális által foglaltassanak özfze, a' mellyen hajók evezzenek; a' mely intézethez már most azt is hozzá adta az Ország-lószék, hogy az a' tó, vagy öböl (Bassin), a' melyben az ezen kanálison evező hajók kikötni vagy megállapodni fognak, Párisban ezen új piatzon legyen, 's ugyan ezen tóra néhány új utzák menyenek egyenesen. Ezen intézetnek tökéletességre való vitettetése, többre fog telni másfél millióknál.

A' mesterlegényekre nézve jeles Politziai rendelést adott ki a' Fr. Ország-lószék: — „ Minden munkásnak, a' ki másnak dolgozik, lenni kell, úgy mond, fehér papirosból egy kis könyvnek. Stempel nem kívántatik rá, hanem csak a' leveleinek kell számozva és paragraphizálva lenni. A' könyvet minden helységben a' Polgarmester adja ingyen. Az első levelen leg fellyül leszen a' Magistratus petsétje; azután következik a' mesterlegénynek születéshehelye, kereszt és vezeték nevei, egész személyes leirása, 's a' gazdájának neve, a' kinél dolgozik. A' mely legény ilyen könyv nélkül utazik, mint kerengő elfogattatik, 's meg büntettetik. Mikor a' legény egy gazdától máshoz megyen, az előbbeni gazda ebbe a' könyvbe tartozik béírni a' legényt illető szabad levelet, az ő elmene telének napját is feltévén. A' szabad -leveleknek úgy kell egymás után irattatni, hogy semmi köz ne maradjon közöttök, &c. &c.